

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 102, 127, 130, 257, 276, 313, 317,
319, 321, 323, 324, 333, 368, 374, 374¹, 375, 377, 385, 448, 454 IR 460 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR PAPILDYMO, KODEKSO PAPILDYMO 325¹ STRAIPSNIU IR 334
STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-
3742“ PROJEKTO (TAP-16-312(2); TAIS NR. 16-2515)**

2016 03 10 Nr. NV-497

Vilnius

1. **Projekto rengėjas** – Teisingumo ministerija.

2. **Projekto tikslas, esmė** – Projektu siūloma Lietuvos Respublikos Vyriausybei iš esmės pritari ti Lietuvos Respublikos Seimo narių Stasio Šedbaro, Juliaus Sabatausko, Vitalijaus Gailiaus, Vytauto Gapšio, Valdo Skarbaliaus pateiktam Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 102, 127, 130, 257, 276, 313, 317, 319, 321, 323, 324, 333, 368, 374, 374¹, 375, 377, 385, 448, 454 ir 460 straipsnių pakeitimo ir papildymo, Kodekso papildymo 325¹ straipsniu ir 334 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektui Nr. XIIP-3742 (toliau – Įstatymo projektas) ir pasiūlyti jį tikslinti pagal pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Įstatymo projektu siekiama pakeisti ir papildyti galiojančią Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksą (toliau – BPK): 1) mažinti perteklinių pakartotinių baudžiamojo proceso veiksmų skaičių ir kitaip siaurinti galimybes vilkinti baudžiamąjį procesą; 2) skatinti kokybišką ikiteisminį tyrimą ir mažinti teismų darbo krūvį; 3) plėsti galimybes taikyti rašytinį procesą; 4) užtikrinti proceso dalyvių teises; 5) užtikrinti teisinio reglamentavimo nuoseklumą ir aiškumą. Įstatymo projekte siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos, kad pakartotiniai prašymai atnaujinti praleistą terminą, sustabdyti nuosprendžio ar nutarties vykdymą nepriimami ir nenagrinėjami; siūloma aiškiai įtvirtinti galimybę vaizdo ir garso nuotolinio perdavimo priemonėmis užtikrinti suimtojo dalyvavimą teismo posėdyje nagrinėjant kardomojo kalinimo klausimus ir kasacinę bylą; be to, siūloma įtvirtinti nuostatą, kad ne tik apeliacinės instancijos teismas, bet ir pirmosios instancijos bei kasacinis teismas turi įgaliojimus nuosprendžiu ar nutartimi, kuria baigiama nagrinėti byla, ar atskirąja nutartimi pranešti Lietuvos Respublikos prokuratūrai apie nustatytus ikiteisminio tyrimo metu padarytus esminius BPK pažeidimus; siūloma panaikinti nuostatą, kuri įpareigoja visais atvejais, net ir teismui nematant tokios būtinybės, nagrinėjimo teisme dalyvių prašymu iš naujo apklausti liudytojus ar nukentėjusiuosius; taip pat siūloma teisėjo pranešėjo pranešimo turinį apibrėžti vien įpareigojimu išdėstyti bylose esmę, kuris yra pakankamai talpus; kartu siūloma įtvirtinti galimybę tam tikrus apeliacinius skundus nagrinėti rašytinio proceso tvarka.

3. **Derinimas** – Projektas nebuvo pateiktas derinti suinteresuotoms institucijoms, kadangi Projekto rengėjų nuomone, Lietuvos Respublikos Seime svarstomas teisės akto projektas iš esmės susijęs su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos kompetencija. Projektas buvo svarstytas Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso priežiūros komiteto 2016 m. vasario 11 d.

posėdyje, taip pat Ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) 2016 m. kovo 1 d. pasitarime, patikslintas iš dalies pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pastabas.

4. Dalykinio ir teisinio vertinimo išvada

Įvertinę po Ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) 2016 m. kovo 1 d. pasitarimo patikslinto Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, esminių pastabų ir pasiūlymų neturime.

Projektas iš esmės atitinka Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, reikalavimus.

Teisės departamento direktoriaus pavaduotojas

Aleksandr Radčenko

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-03-08 Nr. **(1.5.)AT-167**

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 102, 127, 130, 257, 276, 313, 317, 319, 321, 323, 324, 333, 368, 374, 374¹, 375, 377, 385, 448, 454 IR 460 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, KODEKSO PAPILDYMO 325¹ STRAIPSNIU IR 334 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3742“ PROJEKTO

Teisingumo ministerija, įvertinusi 2016 m. kovo 1 d. Ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarime išsakytas Finansų ministerijos ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas (2016 m. vasario 24 d. pažyma Nr. NV-610), teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 102, 127, 130, 257, 276, 313, 317, 319, 321, 323, 324, 333, 368, 374, 374¹, 375, 377, 385, 448, 454 ir 460 straipsnių pakeitimo ir papildymo, Kodekso papildymo 325¹ straipsniu ir 334 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-3742“ projektą (toliau – Nutarimo projektas) svarstyti Vyriausybės posėdyje.

Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 102, 127, 130, 257, 276, 313, 317, 319, 321, 323, 324, 333, 368, 374, 374¹, 375, 377, 385, 448, 454 ir 460 straipsnių pakeitimo ir papildymo, Kodekso papildymo 325¹ straipsniu ir 334 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-3742 (toliau – Įstatymo projektas) aiškinamajame rašte nurodoma, kad Įstatymo projektu siekiama pakeisti ir patikslinti galiojantį teisinį reglamentavimą, mažinant perteklinių pakartotinių baudžiamojo proceso veiksmų skaičių ir kitaip siaurinant galimybes vilkinti baudžiamąjį procesą, skatinant kokybišką ikiteisminį tyrimą ir mažinant teismų darbo krūvį, plečiant galimybes taikyti rašytinį procesą bei užtikrinant teisinio reglamentavimo nuoseklumą ir aiškumą.

Nutarimo projektu siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projektui, tačiau kartu siūloma tikslinti Įstatymo projektą pagal pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Vadovaujantis Numatomos teisinio reguliavimo poveikio metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. spalio 16 d. nutarimo Nr. 1276 redakcija), 3 punktu, kuriame reglamentuojama, kad turi būti atliekamas prioritетinių teisėkūros iniciatyvų, įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektų, teikiamų svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, kai numatoma reglamentuoti iki tol

nereglamentuotus santykius, taip pat kai iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas, nutarimo projekto poveikio vertinimas nėra atliekamas.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemyje.

Nutarimo projektas nebuvo derintas su kitomis institucijomis, kadangi jis iš esmės susijęs su Teisingumo ministerijos kompetencija. Tuo tarpu Įstatymo projektas buvo svarstytas Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso priežiūros komiteto 2016 m. vasario 11 d. posėdyje.

Nutarimo projektui buvo pateiktos trys Lietuvos Respublikos Vyriausybės Teisės departamento pastabos ir vienas Finansų ministerijos pasiūlymas. Atsižvelgiant į tai, teikiamas Nutarimo projektas buvo atitinkamai patikslintas. Teisingumo ministerija neatsižvelgė į Teisės departamento trečioje pastaboje pateiktą siūlymą Nutarimo projekto 1 ir 2 punktus sujungti į vieną, kadangi Nutarimo projekto 1 ir 2 punktuose kalbama iš esmės apie skirtingus Įstatymo projektu siūlomo teisinio reguliavimo trūkumus (1 punkte – apie siūlomo apeliacinės bylos nagrinėjimo rašytinio proceso tvarka pagrindų neapibrėžtumą arba jų nebuvimą apskritai; 2 punkte – apie proceso dalyvių neracionalią naują pareigą iš esmės visuose apeliaciniuose skunduose nurodyti, ar jie pageidautų, kad apeliacinės bylos nagrinėjimas vyktų žodinio proceso tvarka ir apie Įstatymo projekto rengėjų ketinimus apeliaciniame procese įdiegti kasacinio proceso modelio, pagal kurį apeliacinės bylos nagrinėjimas bendra tvarka vyktų ne žodinio, o rašytinio proceso tvarka, analogiją) ir abu minėti Nutarimo projekto punktai užbaigiami savo turinio ir pobūdžio skirtingais pasiūlymais dėl Įstatymo projekte numatyto teisinio reguliavimo tobulinimo. Dėl šios priežasties, Teisingumo ministerijos nuomone, jungti minėtus Nutarimo projekto punktus į vieną nėra tikslinga ar būtina. Kita vertus, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės Teisės departamento trečioje pastaboje pateiktą pasiūlymą, buvo konkretizuoti, patikslinti bei papildyti Nutarimo projekto 1 ir 2 punktų pabaigoje pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymai dėl Įstatymo projekto siūlomo teisinio reguliavimo tobulinimo.

Nutarimo projektas atitinka Šešioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-5.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projektą parengė Teisingumo ministerijos Administracinės ir baudžiamosios justicijos departamento (direktorė Simona Mesonienė, tel. (8 5) 266 2873, el. p. simona.mesoniene@tm.lt) Baudžiamosios justicijos skyriaus (vedėjas Marius Rakštelis, tel. (8 5) 266 2874, el. p. marius.rakstelis@tm.lt) patarėjas Jevgenijus Kuzma (tel. (8 5) 266 2884, el. p. jevgenijus.kuzma@tm.lt).

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 3 lapai.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS

BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 102, 127, 130, 257, 276, 313, 317, 319, 321, 323, 324, 333, 368, 374, 374¹, 375, 377, 385, 448, 454 IR 460 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, KODEKSO PAPILDYMO 325¹ STRAIPSNIU IR 334 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3742

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2016 m. sausio 8 d. sprendimo Nr. SV-S-1328 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 3 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 102, 127, 130, 257, 276, 313, 317, 319, 321, 323, 324, 333, 368, 374, 374¹, 375, 377, 385, 448, 454 ir 460 straipsnių pakeitimo ir papildymo, kodekso papildymo 325¹ straipsniu ir 334 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektui Nr. XIIP-3742 (toliau – įstatymo projektas), tačiau siūlyti jį tikslinti atsižvelgiant į toliau išdėstytas pastabas ir pasiūlymus:

1. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte teigiama, kad Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse (toliau – Baudžiamojo proceso kodeksas) siekiama įtvirtinti galimybę „rašytinio proceso tvarka nagrinėti apeliacinius skundus, kuriais tik prašoma, pavyzdžiui, pakeisti nuosprendį dėl netinkamai pritaikyto baudžiamojo įstatymo, sušvelninti paskirtą bausmę ar sumažinti priteisto civilinio ieškinio dydį“. Vis dėlto kompleksinė įstatymo projektu siūlomų Baudžiamojo proceso kodekso 319 straipsnio 4 dalies ir 325¹ straipsnio 1 dalies pakeitimų analizė leidžia teigti, kad konkretūs rašytinio proceso atvejai ar pagrindai, nagrinėjant bylą apeliacinės instancijos teisme, nėra nurodomi ir (ar) atskirai išskiriami (išskyrus Baudžiamojo proceso kodekso 325¹ straipsnio 2 dalyje per neiginį suformuluotas išimtis), o rašytinio proceso galimybės iš esmės siejamos su proceso dalyvių neprieštaravimu tokio proceso galimybei ir tokio proceso atitiktimi teisingumo interesams. Pastebėtina ir tai, kad įstatymo projekto rengėjų aiškinamajame rašte akcentuoti galimi rašytinio proceso pavyzdžiai savo turiniu iš esmės preliminariai atitinka Baudžiamojo proceso kodekso 328 straipsnyje nurodytus pagrindus, todėl keltinas klausimas, ar įstatymo projektu įtvirtinamo rašytinio proceso pagrindai ištis sietini tik su įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodytais pavyzdžiais (su Baudžiamojo proceso kodekso 328 straipsniu), ar su didesniu Baudžiamojo proceso kodekso 326 ir 327 straipsniuose nurodytų pagrindų skaičiumi (pavyzdžiui, pirmosios instancijos teismo nuosprendžio panaikinimas ir bylos nutraukimas, atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės ir panašiai). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, įstatymo projekto rengėjams siūlytina tikslinti (konkretizuoti) apeliacinės bylos nagrinėjimo rašytinio proceso tvarka pagrindus, aiškiai nurodant, kokiais konkrečiais Baudžiamojo proceso kodekse nurodytais atvejais (pavyzdžiui, Baudžiamojo proceso kodekso 328 straipsnyje nurodytais atvejais ar panašiai) baudžiamosios bylos nagrinėjimas apeliaciniame procese galėtų ar turėtų vykti rašytinio proceso tvarka, taip pat atsisakyti abstraktaus ir neapibrėžto turinio kriterijaus – „jeigu to reikalauja teisingumo interesai“.

2. Pažymėtina, kad įstatymo projektu siūlomoje Baudžiamojo proceso kodekso 319 straipsnio 4 dalyje (ir 325¹ straipsnio 1 dalyje) nenurodant jokių konkretesnių (ir (ar) nepateikiant konkrečių nuorodų į baudžiamojo proceso įstatymo nuostatas) apeliacinės bylos nagrinėjimo rašytinio proceso tvarka pagrindų ir iš esmės tokio proceso galimybės siejant tik su proceso dalyvių (nuteistojo, išteisintojo arba asmens, kuriam byla nutraukta, ar jų gynėjo) neprieštaravimu rašytinio proceso galimybei, minėtiems proceso dalyviams sukuriamą papildoma nauja pareiga visuose

apeliaciniuose skunduose (iš anksto apsisprendus) nurodyti, ar jie pageidautų, kad apeliacinės bylos nagrinėjimas vyktų žodinio proceso tvarka. Kartu atkreiptinas dėmesys, kad tokiu įstatymo projekte siūlomu modeliu tarsi formuojama bendra taisyklė, kad apeliaciniame procese bylos nagrinėjimas bendra tvarka vyksta būtent rašytinio proceso tvarka (proceso dalyviams atskirai nepaprašius bylą nagrinėti žodinio proceso tvarka), o tik esant atitinkamam proceso dalyvio prašymui ir (ar) Baudžiamojo proceso kodekso 325¹ straipsnio 2 dalyje nurodytoms išimtims – žodinio proceso tvarka (t. y. įtvirtinama kasacinio proceso modelio analogija). Atsižvelgiant į tai, siūlytina baudžiamosios bylos nagrinėjimo modelį apeliaciniame procese formuoti priešingai – t. y. bendra tvarka apeliacinės bylos nagrinėjimas turėtų vykti žodinio proceso tvarka, o esant konkrečiai baudžiamojo proceso įstatyme apibrėžtiems atvejams – rašytinio proceso tvarka. Taip pat apeliaciniuose skunduose proceso dalyviai turėtų nurodyti (jeigu jų sutikimas apskritai yra būtinas), ar jie pageidautų, kad apeliacinės bylos nagrinėjimas vyktų ne žodinio, o rašytinio proceso tvarka.

3. Įstatymo projektu teikiami Baudžiamojo proceso kodekso 276 straipsnio 5 dalies pakeitimai, kuriais siūloma apeliaciniame procese, kai ankstesnis teismo nuosprendis ar nutartis yra panaikinti ar kitais atvejais, kai byla nagrinėjama teisme iš naujo, panaikinti proceso dalyvių teisę prašyti pakartotinai apklausti liudytojus ar nukentėjusiuosius, siejant tokių apklausų poreikį ir (ar) galimybę tik su neaiškaus turinio aplinkybe (jeigu to reikalauja teisingumo interesai), vertintini kritiškai. Atkreiptinas dėmesys, kad viena iš ankstesnio teismo nuosprendžio ar nutarties panaikinimo, dėl kurio reikia bylą nagrinėti teisme iš naujo, priežasčių gali būti netinkamai atliktas įrodymų tyrimas, įskaitant ir atliktas proceso dalyvių apklausas, todėl šios apklausos prireikus turėtų būti atliktos pakartotinai, o proceso dalyviai turėtų išsaugoti teisę prašyti atlikti minėtas apklausas. Kita vertus, jeigu įstatymo rengėjai identifikavo praktikoje pasitaikančius dažnus piktnaudžiavimo šiomis teisėmis atvejais, siūlytina Baudžiamojo proceso kodekso 276 straipsnio 5 dalyje aiškiai nurodyti, kad teismas, pastarajam nenustačius jokios pakartotinės liudytojų ir (ar) nukentėjusiųjų apklausos būtinybės, gali atitinkama nutartimi atsisakyti tenkinti nagrinėjimo teisme dalyvių prašymus iš naujo apklausti liudytojus ar nukentėjusiuosius.

4. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad galimybė vaizdo ir garso nuotolinio perdavimo priemonėmis užtikrinti suimtojo dalyvavimą teismo posėdyje nagrinėjant bylą apeliacinės instancijos teisme, vadovaujantis Baudžiamojo proceso kodekso 320 straipsnio 6 dalimi, jau nustatyta baudžiamojo proceso įstatyme, todėl, siekiant užtikrinti teisinio reguliavimo nuoseklumą, analogišką galimybę reikėtų nustatyti ir nagrinėjant bylą kasacinės instancijos teisme. Pažymėtina, kad baudžiamojo proceso įstatymo nuostatų sisteminė analizė neleidžia vienareikšmiškai konstatuoti, jog Baudžiamojo proceso kodekso 320 straipsnio 6 dalies blanketinė norma yra pakankamas pagrindas, leidžiantis teigti, kad minėta galimybė yra numatyta nagrinėjant bylą apeliacinės instancijos teisme. Abejotina dėl Baudžiamojo proceso kodekso 246 straipsnio nuostatų praktinio pritaikomumo galimybių apeliaciniame procese, kadangi Baudžiamojo proceso kodekso 246 straipsnio 1 dalyje aiškiai nurodoma, kad šio straipsnio nuostatos taikomos tik nagrinėjant bylą pirmosios instancijos teisme. Taip pat minėto straipsnio nuostatos nustato kaltinamojo (o ne nuteistojo ar išteisintojo) dalyvavimo tvarką teismo posėdyje. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad Baudžiamojo proceso kodekso 322 straipsnis (kaip ir Baudžiamojo proceso kodekso 375 straipsnis, kuris yra skirtas kasaciniam procesui) atskirai nustato asmenų, dalyvaujančių nagrinėjant bylą apeliacinės instancijos teismo posėdyje, tvarką, todėl, siekiant užtikrinti teisinio reguliavimo aiškumą ir apibrėžtumą, siūlytina Baudžiamojo proceso kodekso 322 straipsnyje atskirai įtvirtinti Baudžiamojo proceso kodekso 246 straipsnio 1 dalyje nustatytas ir įstatymo projekto Baudžiamojo proceso kodekso 375 straipsnio pakeitimais siūlomas nuostatas. Analogiška galimybė kaltinamojo dalyvavimą teismo posėdyje užtikrinti garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis numatyta ir Baudžiamojo proceso kodekso 233 straipsnio 5 dalyje.

5. Vadovaujantis Baudžiamojo proceso kodekso 246 straipsnio nuostatomis, kaltinamojo, kuris negali atvykti į teismą, kuriame nagrinėjama byla, arba kuris yra laikomas areštiniėje, kardomojo kalnimo ar pataisos įstaigoje, dalyvavimas teismo posėdyje gali būti užtikrinamas garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis. Lyginamoji Baudžiamojo proceso kodekso 246 straipsnio 1 dalies ir įstatymo projektu keičiamo Baudžiamojo proceso kodekso 375 straipsnio

nuostatų analizė leidžia daryti išvadą, kad kasaciniame procese siūlomos galimybės vaizdo ir garso nuotolinio perdavimo priemonėmis užtikrinti asmens dalyvavimą teismo posėdyje turinys yra siauresnis, kadangi siejamas tik su suimtaisiais. Manytina, kad minėtos galimybės turinys turėtų būti vienodas nagrinėjant bylą pirmosios, apeliacinės ir kasacinės instancijos teisme. Kartu atkreiptinas dėmesys, kad Baudžiamojo proceso kodekso 375 straipsnyje yra trys dalys, todėl jis negali būti papildytas 6 dalimi.

6. Įstatymo projekto 11, 19, 21–23 straipsniuose siūlomi pakeitimai ir įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodytos šiuos pakeitimus paskatinusios priežastys ir motyvai vertintini kritiškai. Manytina, kad siūlomais baudžiamojo proceso įstatymo pakeitimais nepagrįstai iki minimumo siaurinama teisėjo pranešėjo logiška pareiga tinkamai, kokybiškai ir visapusiškai parengti ir pristatyti nagrinėjamos bylos esmę ir visas kitas su nagrinėjama bylą susijusias svarbias aplinkybes. Keltinas klausimas ir dėl galimų neigiamų siūlomo teisinio reguliavimo pasekmių – piktnaudžiavimo itin glaustais teisėjo pranešėjo pranešimais.

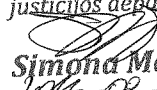
7. Siūlytina tikslinti įstatymo projektu siūlomus Baudžiamojo proceso kodekso 127 straipsnio pakeitimus, kadangi iš siūlomo teisinio reguliavimo neaišku, ar suimtojo dalyvavimas teismo posėdyje garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis gali būti užtikrinamas visais atvejais, ar išskyrus Baudžiamojo proceso kodekso 127 straipsnio 6 dalyje nurodytus suimtojo privalomo pristatymo į teismo posėdį atvejus.

8. Nekvestionuojant įstatymo projektu siūlomų Baudžiamojo proceso kodekso 257 straipsnio 2 dalies pakeitimų tikslingumo, atkreiptinas dėmesys į tai, kad teismo nuosprendyje ar atitinkamoje nutartyje, kurių nuorašai, vadovaujantis įstatymo projekto 4 straipsnio nuostatomis, galėtų būti siunčiami Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai, padaryti esminiai ar žymesni Baudžiamojo proceso kodekso pažeidimai gali būti tinkamai neaprašyti arba tik paviršutiniškai paminėti, kadangi minėti procesiniai dokumentai iš esmės gali būti skirti kitiems (nesusijusiais su padarytų baudžiamojo proceso įstatymo pažeidimų aprašymu) klausimams tinkamai išspręsti. Dėl šios priežasties siūlytina Lietuvos Respublikos generalinę prokuratūrą apie ikiteisminio tyrimo metu padarytus esminius Baudžiamojo proceso kodekso pažeidimus informuoti atskira teismo nutartimi ar panašiu procesiniu dokumentu.

9. Atkreiptinas dėmesys, kad įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad įstatymo projektui įgyvendinti prokuratūrai, apeliacinės instancijos teismams ir Lietuvos Aukščiausiam Teismui papildomai reikės skirti lėšų padidėjusioms išlaidos dokumentams parengti ir pašto išlaidoms. Įstatymo projekto rengėjų manymu, šios lėšos gali būti sutaupytos mažinant lėšas, skirtas suimtiesiems konvojuoti į teismo posėdžius. Pažymėtina, kad įstatymui įgyvendinti 2016 metais skirti papildomų lėšų arba perskirstyti patvirtintus asignavimus tarp asignavimų valdytojų nėra galimybių, todėl, atsižvelgiant į tai, turėtų būti nukelta įstatymo projekto 24 straipsnyje nurodyta įstatymo įsigaliojimo data, taip pat pateiktas pagrįstas papildomų lėšų poreikis konkretiems asignavimų valdytojams. Papildomai siūlytina tikslinti ir kitus aktualumą praradusius įstatymo projekto 24 straipsnyje nurodytus terminus.

Ministras Pirmininkas

Teisingumo ministras

Teisingumo ministerijos
Administracinės ir baudžiamosios
justicijos departamento direktorė

Simona Mesonienė
MB-03-04

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO VALDYBA

SPRENDIMAS DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ IŠVADŲ

2016 m. sausio 8 d. Nr. SV-S-1328
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo valdyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsniu ir atsižvelgdama į Seimo 2015 m. lapkričio 12 d. posėdžio protokolą Nr. SPP-291, 2015 m. gruodžio 22 d. posėdžio protokolą Nr. SPP-313 bei į Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros, Teisės ir teisėtvarkos komitetų siūlymus, n u s p r e n d ž i a:

Prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikti Lietuvos Respublikos Seimui išvadas dėl šių įstatymų projektų:

- (12) 1. Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 129 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3464.
- (23) 2. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. XI-1281 49 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3517.
- (12) 3. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 102, 127, 130, 257, 276, 313, 317, 319, 321, 323, 324, 333, 368, 374, 374¹, 375, 377, 385, 448, 454 ir 460 straipsnių pakeitimo ir papildymo, Kodekso papildymo 325¹ straipsniu ir 334 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-3742.
- (27) 4. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. VIII-1864 penktojo skirsnio pavadinimo ir 3.154 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3766.
- (63) 5. Lietuvos Respublikos asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3796.
- (22) 6. Lietuvos Respublikos Ilgalaikio darbo išmokų fondo įstatymo projekto Nr. XIIP-3933.

Seimo Pirmininkė

Loreta Graužinienė

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 102, 127, 130, 257, 276, 313, 317, 319, 321, 323, 324,
333, 368, 374, 374¹, 375, 377, 385, 448, 454 IR 460 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
PAPILDYMO, KODEKSO PAPILDYMO 325¹ STRAIPSNIU IR 334 STRAIPSNIO
PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Baudžiamojo proceso santykiai įstatymu turi būti reguliuojami taip, kad būtų sudarytos teisinės prielaidos greitai atskleisti ir išsamiai ištirti nusikalstamas veikas, teisingai nubausti nusikalstamas veikas padariusius asmenis (ar kitaip pagal įstatymą išspręsti jų baudžiamosios atsakomybės klausimą), taip pat teisinės prielaidos užtikrinti, kad niekas nekaltas nebūtų nuteistas. Būtina siekti, kad būtų užtikrinta nukentėjusių nuo nusikalstamų veikų asmenų teisių apsauga, taip pat kad nebūtų nepagrįstai suvaržytos asmenų, padariusių nusikalstamas veikas, teisės. Baudžiamojo proceso teisinis reglamentavimas neturi sudaryti prielaidų vilkinti nusikalstamų veikų tyrimo ir baudžiamųjų bylų nagrinėjimo, taip pat prielaidų baudžiamojo proceso dalyviams piktnaudžiauti procesinėmis ar kitomis teisėmis. Kitaip pasunkėtų valstybės konstitucinės priedermės teisėtomis priemonėmis užtikrinti kiekvieno asmens ir visos visuomenės saugumą, konstitucinėmis vertybėmis grindžiamą teisinę tvarką įgyvendinimas (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2006 m. sausio 16 d. nutarimas).

Asmens ir visuomenės apsaugai ir gynimui nuo nusikalstamų kėsinių skirti ištekliai (materialiniai, žmogiškieji ir kt.) turi būti skirstomi ir naudojami racionaliai. Be to, konstitucinis teisinės valstybės principas reikalauja ir to, kad įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas būtų aiškus, suprantamas, neprieštaringas, teisės aktų formuluotės būtų tikslios, būtų užtikrinami teisės sistemos nuoseklumas ir vidinė darna (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2006 m. sausio 16 d. nutarimas). Šių nuostatų turi būti laikomasi ir reglamentuojant baudžiamąjį procesą. Tai atliekant kartu turi būti užtikrinamas ir Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvencijos (toliau ir – Konvencija) įgyvendinimas Lietuvos Respublikoje.

Šio įstatymo projekto tikslas – pakeisti ir papildyti galiojantį Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksą (toliau – BPK), labiau užtikrinant minėtų konstitucinių nuostatų, taip pat Konvencijos, įgyvendinimą. Tai daroma siekiant šių uždavinių:

- 1) mažinti perteklinių pakartotinių baudžiamojo proceso veiksmų skaičių ir kitaip siaurinti galimybes vilkinti baudžiamąjį procesą;
- 2) skatinti kokybišką ikiteisminį tyrimą ir mažinti teismų darbo krūvį;
- 3) plėsti galimybes taikyti rašytinį procesą;
- 4) užtikrinti proceso dalyvių teises;
- 5) užtikrinti teisinio reglamentavimo nuoseklumą ir aiškumą.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininko Rimvydo Norkaus sudaryta darbo grupė (Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjai Rima Ažubalytė ir Gintaras Goda, Lietuvos apeliacinio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėja Sonata Bieliauskienė, Aukščiausiojo Teismo Teisės tyrimų ir apibendrinimo departamento konsultantė Svetlana Melničenko ir Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininko patarėjas Mindaugas Girdauskas, tiesioginio rengėjo tel. (8 5) 249 1036, el. p. m.girdauskas@lat.lt).

3. Kaip šiuo metu reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

BPK 102, 374 straipsniuose nėra aiškiai įtvirtinta nuostata, kad pakartotiniai prašymai atnaujinti praleistą terminą, sustabdyti nuosprendžio ar nutarties vykdymą nepriimami ir

nenagrinėjami, išskyrus atvejus, kai paaiškėja naujų aplinkybių. Tai sudaro prielaidas proceso dalyviams nepagrįstai pasunkinti teismų veiklą teikiant tokius prašymus.

BPK 127, 130, 375 straipsniuose nėra aiškiai įtvirtinta galimybė vaizdo ir garso nuotolinio perdavimo priemonėmis užtikrinti suimtojo dalyvavimą teismo posėdyje nagrinėjant kardomojo kalinimo klausimus ir kasacinę bylą, nors tokia galimybė nuo 2016 m. sausio 1 d. užtikrinama nagrinėjant bylą pirmosios ir apeliacinės instancijos teisme (BPK 246 straipsnio 1 dalis, 320 straipsnio 6 dalis).

BPK 257 straipsnyje įtvirtinta nuostata, kad jeigu nagrinėjimo teisme metu paaiškėja, jog kaltinamasis gali būti padaręs kitą nusikalstamą veiką, kuri nebuvo nurodyta kaltinamajame akte, taip pat kad nusikalstamą veiką gali būti padaręs kitas asmuo, teismas motyvuota nutartimi tai praneša prokurorui. Tokie įgaliojimai suteikti ir apeliacinės instancijos teismui remiantis BPK 320 straipsnio 6 dalimi. Tačiau tokių įgaliojimų BPK nesuteikia kasacinės instancijos teismui. Tai neatitinka teisinio reglamentavimo nuoseklumo principo ir menkina teismų vaidmenį užtikrinant teisingumo įgyvendinimą, visuomenės saugumą nuo nusikalstamų kėsinių.

BPK 276 straipsnyje įtvirtinta nuostata, kad kai ankstesnis teismo nuosprendis ar nutartis yra panaikinti ar kitais atvejais, kai byla nagrinėjama teisme iš naujo, liudytojai ir nukentėjusieji, apklausti anksčiau šią bylą nagrinėjant teismo posėdyje, pakartotinai apklausai gali būti nekviečiami, o jų parodymai, duoti pirmiau teismo posėdžio metu, balsu perskaitomi, jeigu nagrinėjimo teisme dalyviai su tuo sutinka ir nepageidauja, kad liudytojai ir nukentėjusieji būtų pakartotinai apklausti. Pagal šiuo metu galiojančią BPK 261 straipsnio 3 dalį kiekviename teisiame posėdyje daromas garso įrašas, kuris yra sudedamoji teismo posėdžio protokolo dalis. Tai sudaro prielaidas teismui susipažinti ir su anksčiau byloje duotų liudytojo ar nukentėjusiojo parodymų garso įrašu. Atsižvelgiant ir į tai, minėta BPK 276 straipsnio nuostata tiek, kiek įpareigoja visais atvejais, net ir teismui nematant tokios būtinybės, nagrinėjimo teisme dalyvių prašymu iš naujo apklausti liudytojus ar nukentėjusiuosius, sudaro prielaidas nepagrįstai vilkinti baudžiamąjį procesą.

BPK 313, 368 straipsniuose nėra niekaip ribojama teismui paduodamų apeliacinių, kasacinių skundų apimtis. Tai taip pat sudaro prielaidas nepagrįstai pasunkinti teismų veiklą priimant ir nagrinėjant tokius skundus.

Be to, BPK 313 straipsnyje nėra pabrėžiama galimybė jau apeliaciniame skunde pateikti prašymus dėl įrodymų priėmimo, išreikalavimo, įrodymų tyrimų atlikimo ir apimties, taip pat pareiga motyvuoti šiuos ar kitokius prašymus. Neretai tokie prašymai ar jų motyvai pateikiami tik apeliacinės instancijos teismo posėdyje ir tai sudaro prielaidas procesui nepagrįstai užsitęsti.

BPK vartojamos skirtingos sąvokos procesiniam dokumentui, kurį proceso dalyviai pateikia raštu atsiliėpdami į skundą, įvardyti. 317, 319, 321, 333 straipsniuose toks dokumentas vadinamas „atsikirtimu“, 374² straipsnyje – „atsiliėpimu“.

BPK 324, 377, 448, 454, 460 straipsniuose itin plačiai apibrėžiama teisėjo pranešėjo pareiga išdėstyti byloje esmę. Tai sudaro prielaidas iš esmės pertekliniam proceso pasikartojimui, pavyzdžiui, kai tie patys klausimai, išdėstyti skunduose bei teisėjo pranešime, pristatomi proceso dalyvių paaiškinimuose.

BPK nėra įtvirtinama galimybė rašytinio proceso tvarka nagrinėti apeliacinius skundus, kuriais tik prašoma, pavyzdžiui, pakeisti nuosprendį dėl netinkamai pritaikyto baudžiamojo įstatymo ar sušvelninti paskirtą bausmę, sumažinti priteisto civilinio ieškinio dydį, kai kaltinamasis, gynėjas ir kiti proceso dalyviai su tuo sutinka, įrodymų tyrimas nėra būtinas, toks procesas neprieštarauja teisingumo interesams, teismas nemato žodinio proceso būtinybės. Tai sudaro prielaidas neracionaliai naudoti valstybės ir procese dalyvaujančių asmenų išteklius.

BPK 334 straipsnyje įtvirtinta nuostata, kad apeliacinės instancijos teismas savo nuosprendžio ar nutarties nuorašą išsiunčia Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai, jeigu jis, panaikindamas ar pakeisdamas pirmosios instancijos teismo nuosprendį ar nutartį, konstatavo, kad ikiteisminio tyrimo metu buvo padaryta esminių šio Kodekso pažeidimų. Tačiau tokie teismo įgaliojimai nepagrįstai suteikiami tik tais atvejais, kai apeliacinės instancijos teismas panaikina ar pakeičia pirmosios instancijos teismo nuosprendį. Antai BPK, siekiant užtikrinti greitą procesą,

nenumatyta bylos grąžinimo tyrimui papildyti vien tuo pagrindu, kad ikiteisminis tyrimas yra iš esmės neišsamus, nekvalifikuotas. Teismui suteikti įgaliojimai surinkti trūkstamą medžiagą, ištaisyti ikiteisminio tyrimo padarytas klaidas. Taip užtikrinamas greitas procesas, tačiau kartu prokurorui sudaromos prielaidos piktnaudžiauti perduodant iš esmės nekokybiškai parengtą bylos medžiagą teismui ir didinti teismų darbo krūvį. Todėl kokybiškos medžiagos teismui pateikimas turėtų būti užtikrinamas bent drausmine tvarka. Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūra turi įgaliojimus inicijuoti drausmines bylas prokurorams ir kitiems pareigūnams. Siekiant šios priemonės veiksmingumo, teismų įgaliojimai atkreipti Generalinės prokuratūros dėmesį į ikiteisminio tyrimo trūkumus neturi priklausyti nuo to, ar apeliacinės instancijos teisme naikinamas pirmosios instancijos teismo nuosprendis ar nutartis. Pirmosios instancijos teismo sprendimas gali būti pagrįstas ir teisėtas būtent ir dėl to, kad šis teismas ištaisė esminius ikiteisminio tyrimo trūkumus. Tokiais atvejais naikinti teismo nuosprendį ar nutartį nėra teisinio pagrindo. Antra vertus, BPK nesuteikia įgaliojimų pačiam pirmosios instancijos teismui atkreipti Generalinės prokuratūros dėmesį į ikiteisminio tyrimo metu padarytus esminius BPK pažeidimus. Tokie įgaliojimai šiuo metu nesuteikti ir kasacinės instancijos teismui. Tai taip pat neatitinka teisinio reglamentavimo nuoseklumo principo.

BPK 374¹ straipsnyje nėra užtikrinama proceso dalyvių teisė žinoti atsiliepimų į kasacinį skundą turinį. Tačiau tokia teisė atskleidžiama Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – EŽTT) jurisprudencijoje aiškinant Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas. Pagal šio Teismo praktiką laikantis šalių lygybės principo, kuris yra sudėtinė Konvencijos 6 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos teisės į teisingą bylos nagrinėjimą dalis, abiem proceso šalims turi būti suteikiama tinkama galimybė pristatyti savo bylą tokiomis sąlygomis, dėl kurių šalies padėtis netaptų nepalankesnė negu oponento. Teisė į rungtynišką bylos nagrinėjimą, išplaukianti iš Konvencijos 6 straipsnio, reiškia, kad baudžiamojoje byloje tiek kaltinimui, tiek gynybai turi būti suteikta galimybė žinoti apie kitos šalies pateiktas pastabas ir įrodymus bei juos komentuoti. Iš EŽTT praktikos matyti, kad nurodytų principų ir Konvencijos 6 straipsnio 1 dalies pažeidimas nustatomas ir tada, kai proceso aukštesnės instancijos teisme metu gynybai neužtikrinama galimybė susipažinti su teismui pateiktais argumentais dėl skundo esmės ir atsakyti į juos (pvz., EŽTT Didžiosios kolegijos 2008 m. lapkričio 28 d. sprendimas byloje *Salduz prieš Turkiją*, peticijos Nr. 36391/02; 2002 m. liepos 11 d. sprendimas byloje *Göç prieš Turkiją*, peticijos Nr. 36590/97; EŽTT 2011 m. liepos 19 d. sprendimas byloje *Jelcovas prieš Lietuvą*, peticijos Nr. 16913/04, § 106–110). Be to, EŽTT byloje *Göç prieš Turkiją* pasisakydama dėl Vyriausybės argumento, kad pareiškėjas galėjo susipažinti su bylos medžiaga Kasaciniame Teisme ir gauti prokuroro nuomonės kopiją, nurodė, kad tai savaime nėra pakankama garantija pareiškėjo teisei į rungtynišką procesą užtikrinti. EŽTT nuomone, teisingumas reikalavo, kad Kasacinio Teismo raštinė praneštų pareiškėjui, kad prokuroro nuomonė yra pateikta ir kad jis gali pateikti dėl jos pastabas raštu. Nacionalinėje teisėje to nebuvo užtikrinta. Vyriausybė teigė, kad pareiškėjo advokatas turėjo žinoti, kad praktiškai yra įmanoma susipažinti su bylos medžiaga, tačiau EŽTT pažymėjo, kad reikalauti iš advokato imtis iniciatyvos periodiškai teiraujantis, ar į bylos medžiagą nepateikta naujų dokumentų, reikštų neproporcingos naštos jam uždėjimą ir nebūtinai garantuotų realią galimybę komentuoti prokuroro nuomonę, nes jam nebuvo pranešta apie skundo nagrinėjimo tvarkaraštį.

Lietuvos teisinės sistemos kontekste atkreiptinas dėmesys į EŽTT argumentus byloje *Jelcovas prieš Lietuvą*, kurioje buvo nustatytas pareiškėjo teisės į šalių lygybę ir rungtynišką procesą pažeidimas. Priimdamas tokį sprendimą EŽTT atsižvelgė ne tik į tai, kad teisė į teisingą teismą, įtvirtinta Konvencijos 6 straipsnio 1 dalyje, pareiškėjo bylos aplinkybėmis reikalavo sudaryti jam galimybę dalyvauti Aukščiausiojo Teismo posėdyje, juolab kai pareiškėjas aiškiai išreiškė tokį norą, bet ir į tai, kad posėdyje dalyvavo prokuroras, atitinkamai galėdamas pateikti argumentus dėl pareiškėjo kasacinio skundo esmės (*Jelcovas prieš Lietuvą*, par. 108–110). Nors ir neįmanoma įvertinti, kokį poveikį prokuroro pastabos galėjo turėti Aukščiausiojo Teismo sprendimui, pagal EŽTT teisingumo interesai reikalavo, jog pareiškėjui būtų suteikta galimybė dėl jų pasisakyti, o ji nebuvo suteikta. Dar svarbiau yra tai, kad buvo rizikuojama pareiškėjo pasitikėjimu teisingumo įgyvendinimu, kuris buvo pagrįstas ir žinojimu, kad jam turėtų būti suteikta

galimybė pasisakyti dėl kiekvieno argumento, susijusio su jo byla. Pastarajam teiginiui pagrįsti EŽTT nurodė savo ankstesnį sprendimą byloje *Nideröst-Huber prieš Šveicariją*, kuriame konstatuojama, jog nors rašytinių pastabų dėl bylos pateikimas skirtas svarbiam tikslui sutaupyti laiką ir paspartinti procesą, tačiau šis tikslas nepateisina tokio esminio principo, kaip teisė į rungtynišką procesą, nepaisymo (EŽTT 1997 m. vasario 18 d. sprendimas, § 29, Pranešimai apie sprendimus ir nutarimus, 1997-I). Siekiant užtikrinti Konvencijos įgyvendinimą, šios nuostatos turi būti įtvirtintos ir rašytiniame procese, numatytame Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

BPK 102, 374 straipsniuose siūloma aiškiai įtvirtinti nuostatą, kad pakartotiniai prašymai atnaujinti praleistą terminą, sustabdyti nuosprendžio ar nutarties vykdymą nepriimami ir nenagrinėjami, išskyrus atvejus, kai paaiškėja naujų aplinkybių. Tai šalinis prielaidas proceso dalyviams nepagrįstai pasunkinti teismų ir kitų proceso subjektų veiklą teikiant tokius pakartotinius prašymus.

BPK 127, 130, 375 straipsniuose siūloma nuo 2016 m. sausio 1 d. aiškiai įtvirtinti galimybę vaizdo ir garso nuotolinio perdavimo priemonėmis užtikrinti suimtojo dalyvavimą teismo posėdyje nagrinėjant kardomojo kalinimo klausimus ir kasacinę bylą. Taip būtų užtikrintas teisinio reguliavimo nuoseklumas, atsižvelgiant į tai, kad tokia galimybė nuo minėtos datos numatoma pirmosios ir apeliacinės instancijos teismo procese, taip pat racionalus valstybės išteklių naudojimas baudžiamajame procese.

BPK 257, 385 straipsniuose siūloma įtvirtinti nuostatą, kad ne tik apeliacinės instancijos teismas, bet ir pirmosios instancijos bei kasacinis teismas turi įgaliojimus nuosprendžiu ar nutartimi, kuria baigiama nagrinėti byla, ar atskirąja nutartimi pranešti Lietuvos Respublikos prokuratūrai apie nustatytus ikiteisminio tyrimo metu padarytus esminius BPK pažeidimus. Be to, siūloma nustatyti, kad tokie apeliacinės instancijos ir kasacinės instancijos teismų įgaliojimai neturi priklausyti nuo to, ar šie pažeidimai nustatyti naikinant žemesnio teismo sprendimą. Kadangi tokie įgaliojimai įtvirtinami BPK 257 straipsnyje, o šis straipsnis pagal BPK 320 straipsnio 6 dalį taikomas ir apeliacinės instancijos teisme, naikinamas pertekliniu tampa BPK 334 straipsnis. Aptartais įgaliojimais bus skatinamas kokybiškas ikiteisminis tyrimas, sudaromos prielaidos mažinti teismų darbo krūvį. BPK 385 straipsnio pakeitimu kasacinės instancijos teismui taip pat siūloma suteikti tokius pačius įgaliojimus, kokius šiuo metu turi pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai: pranešti jeigu nagrinėjimo teisme metu paaiškėja, kad kaltinamasis gali būti padaręs kitą nusikalstamą veiką, kuri nebuvo nurodyta kaltinamajame akte, taip pat kad nusikalstamą veiką gali būti padaręs kitas asmuo, teismas motyvuota nutartimi tai praneša prokurorui. Taip užtikrinamas teisinio reglamentavimo nuoseklumo principas.

BPK 276 straipsnyje siūloma panaikinti nuostatą, kuri įpareigoja visais atvejais, net ir teismui nematant tokios būtinybės, nagrinėjimo teisme dalyvių prašymu iš naujo apklausti liudytojus ar nukentėjusiuosius. Taip bus šalinamos prielaidas nepagrįstai vilkinti baudžiamąjį procesą.

BPK 313, 368 straipsniuose siūloma įtvirtinti nuostatą, kad skundai turi būti dėstomi glaustai, taip lengvinant teismų veiklą priimant ir nagrinėjant skundus, proceso dalyvių veiklą rengiant rašytinius atsiliepimus ar žodinius atsikirtimus į tokius skundus.

BPK 313 straipsnyje siūloma išskirti galimybę jau apeliaciniame skunde pateikti prašymus dėl įrodymų priėmimo, išreikalavimo, įrodymų tyrimų atlikimo ir apimties, taip pat įtvirtinti pareigą motyvuoti šiuos ar kitokius prašymus. Tai turėtų paskatinti proceso dalyvius padėti teismui užtikrinti greitesnį procesą.

BPK 317, 319, 321, 333 straipsniuose siūloma dokumentą, kurį proceso dalyviai pateikia raštu atsiliepdami į skundą, įvardyti atsiliepimu, taip pat kaip ir 374² straipsnyje. Taip užtikrinamas teisinio reglamentavimo nuoseklumas ir aiškumas.

BPK 324, 377, 448, 454, 460 straipsnių pakeitimais siūloma teisėjo pranešėjo pranešimo turinį apibrėžti vien įpareigojimu išdėstyti bylose esmę, kuris yra pakankamai talpus. Toks pakeitimas taip pat šalins prielaidas iš esmės pertekliniam proceso pasikartojimui, pavyzdžiui, kai tie patys klausimai, išdėstyti skunduose bei teisėjo pranešime, pristatomi proceso dalyvių paaiškinimuose. Be to, siūloma naikinti BPK 324 straipsnio nuostatą, kad teismo iniciatyva arba proceso dalyvių prašymu gali būti perskaitytas pirmosios instancijos teismo nuosprendis ir kiti toje byloje priimti nuosprendžiai arba nutartys, taip pat pirmosios instancijos teismo teisiamojo posėdžio protokolas arba jo dalys. Šie pakeitimai užtikrins teisinio reguliavimo glaustumo principą.

BPK 319 pakeitimu ir papildymu 325¹ straipsniu siūloma įtvirtinti galimybę nagrinėti apeliacinius skundus, kuriais tik prašoma, pavyzdžiui, pakeisti nuosprendį dėl netinkamai pritaikyto baudiamojo įstatymo ar sušvelninti paskirtą bausmę, sumažinti priteisto civilinio ieškinio dydį, kai kaltinamasis, gynėjas ir kiti proceso dalyviai su tuo sutinka, įrodymų tyrimas nėra būtinas, toks procesas neprieštarauja teisingumo interesams, teismas nemato žodinio proceso būtinybės. Taip bus sudarytos prielaidos racionaliai naudoti valstybės ir procese dalyvaujančių asmenų išteklius. Siekiant užtikrinti teisinio reguliavimo nuoseklumą, rašytinė proceso forma apeliaciniame instancijos teisme dėstoma kasacinio rašytinio proceso (BPK 374¹, 374² straipsniai) pavyzdžiu.

Kita vertus, BPK 374¹ straipsnį siūloma papildyti nuostata, kad proceso dalyviams, kuriems procese turi būti suteikiamas paskutinis žodis, išsiunčiama atsiliepimo į kasacinį skundą kopija. Atsižvelgiant į tai, kad prokuroro atsiliepimas yra privalomas, siekiant proceso greitumo, siūloma įtvirtinti nuostatą, kad tokio atsiliepimo kopiją išsiunčia prokuroras. Šiomis nuostatomis, atitinkamai įvirtinamomis ir rašytiniame procese apeliacinės instancijos teisme, bus užtikrintos proceso dalyvių teisės, įtvirtintos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Numatomas teisinis reguliavimas neigiamo poveikio iš esmės neturės, tačiau užtikrinant proceso dalyvių teises padidės Lietuvos Respublikos prokuratūros, apeliacinės instancijos teismų ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pašto ir dokumentų rengimo išlaidos, bet gali sumažėti, pavyzdžiui, kitų valstybės institucijų išlaidos, skirtos suimtujų konvojavimui į teismo posėdžius.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai
Įstatymas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai
Įstatymų projektų įgyvendinimas nesusijęs su verslo sąlygomis ir jo plėtra.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar panaikinti netekusiais galios

Turi būti nustatyti tvarka, kuria bus užtikrinamas suimtojo dalyvavimas teismo posėdyje garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos įstatymo, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas, o projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir yra suderintas su Europos Sąjungos teisės aktais. Atsižvelgiant į Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudenciją yra pagrindas daryti išvadą, kad su Konvencijos nuostatomis rašytinis procesas apeliacinės instancijos teisme suderinamas bent tais atvejais, kai teisės į žodinį procesą atsisako pati gynyba (žr., pvz., EŽTT 2009 m. birželio 9 d. sprendimą byloje *Sobolewski prieš Lenkiją* (Nr. 2), *peticijos* Nr. 19847/07; 2009 m. vasario 12 d. sprendimą byloje *Samokhvalov prieš Rusiją*, *peticijos* Nr. 3891/03; 2009 m. balandžio 23 d. sprendimą byloje *Sibgatullin prieš Rusiją*, *peticijos* Nr. 32165/02; 2006 m. spalio 18 d. sprendimą byloje *Hermi prieš Italiją*, *peticijos* Nr. 18114/02; 2011 m. liepos 19 d. sprendimą byloje *Jelcovas prieš Lietuvą*, *peticijos* Nr. 16913/04).

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti

Teisėjų taryba iki 2016 m. sausio 1 d. turi nustatyti tvarką, kuria bus užtikrinamas suimtojo dalyvavimas teismo posėdyje garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamiesiems ir artimiausiems 3 biudžetiniams metams)

Įstatymo projektui įgyvendinti Lietuvos Respublikos prokuratūrai, apeliacinės instancijos teismams ir Lietuvos Aukščiausiam Teismui papildomai reikės skirti lėšų padidėjusioms išlaidoms pašto išlaidoms ir dokumentams parengti. Šios lėšos gali būti sutaupytos mažinant lėšas, skirtas suimtiesiems konvojuoti į teismo posėdžius.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados
Rengiant įstatymo projektą įvertinti Lietuvos apeliacinio teismo pateikti pasiūlymai.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam Projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*: baudžiamasis procesas, baudžiamoji byla, baudžiamųjų bylų teismas.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai
Nėra.

Teikia

Seimo nariai

Stasys Šedbaras
Julius Sabatauskas
Vitalijus Gailius
Vytautas Gapšys
Valdas Skarbalius

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 102, 127, 130, 257, 276, 313, 317, 319, 321, 323,
324, 333, 368, 374, 374¹, 375, 377, 385, 448, 454 IR 460 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
PAPILDYMO, KODEKSO PAPILDYMO 325¹ STRAIPSNIU IR 334 STRAIPSNIO
PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMAS**

2015 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 102 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 102 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Dėl svarbių priežasčių praleistas terminas gali būti ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro nutarimu arba teismo nutartimi atnaujintas. Tais atvejais, kai prašymas atnaujinti praleistą terminą paduodamas ikiteisminio tyrimo teisėjui arba teismui, gali būti rengiamas posėdis, apie kurį pranešama prašančiam atnaujinti terminą asmeniui ir kitiems proceso dalyviams. Pakartotiniai prašymai atnaujinti praleistą terminą nepriimami ir nenagrinėjami, išskyrus atvejus, kai paaiškėja naujų aplinkybių.“

2 straipsnis. 127 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 127 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Suėmimo termino pratęsimo ikiteisminio tyrimo metu klausimui išspręsti ikiteisminio tyrimo teisėjas ar apygardos teismo teisėjas privalo surengti posėdį, į kurį šaukiami gynėjas ir prokuroras. Šių asmenų dalyvavimas šiame posėdyje būtinas. Prireikus į posėdį gali būti pristatomas suimtas. Suimtojo dalyvavimas teismo posėdyje gali būti užtikrinamas garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis. Suimtąjį privaloma pristatyti į posėdį tuo atveju, kai sprendžiamas ilgiau kaip šešis mėnesius truncančio suėmimo termino pratęsimo klausimas. Nepilnametį suimtąjį privaloma pristatyti į posėdį tuo atveju, kai sprendžiamas ilgiau kaip keturis mėnesius truncančio suėmimo termino pratęsimo klausimas. Suimtas, kuris dalyvauja šioje dalyje nurodytame posėdyje, ir gynėjas turi teisę susipažinti su visa prokuroro pateikta medžiaga, pagal kurią prašoma pratęsti suėmimo terminą.“

3 straipsnis. 130 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 130 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Suimtas arba jo gynėjas turi teisę aukštesniajam teismui paduoti skundą dėl suėmimo paskyrimo, dėl šios kardomosios priemonės termino pratęsimo ir dėl atsisakymo skirti suėmimą ir kitos kardomosios priemonės skyrimo. Skundą dėl suėmimo paskyrimo ar šios kardomosios priemonės termino pratęsimo arba dėl atsisakymo skirti suėmimą ir kitos kardomosios priemonės skyrimo galima paduoti per dvidešimt dienų nuo atitinkamos nutarties priėmimo. Skundas paduodamas per suėmimą paskyrusį ar jo terminą pratęsusį teismą, o šis privalo nedelsdamas perduoti skundą aukštesniajam teismui. Aukštesniojo teismo trijų teisėjų kolegija privalo išnagrinėti skundą ne vėliau kaip per septynias dienas nuo jo gavimo dienos. Skundui nagrinėti rengiamas posėdis; į jį šaukiami suimtas ir gynėjas ar vien tik gynėjas. Prokuroro dalyvavimas šiame posėdyje būtinas. Suimtojo dalyvavimas teismo posėdyje gali būti užtikrinamas garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis. Prokuroras turi pateikti aukštesniajam teismui skundui nagrinėti reikalingą ikiteisminio tyrimo medžiagą. Suimtas,

kuris dalyvauja šioje dalyje nurodytame posėdyje, ir gynėjas turi teisę susipažinti su visa prokuroro pateikta medžiaga. Jei skundas paduotas nagrinėjant bylą teisme, teismas, kurio nutartis apskūsta, privalo aukštesniajam teismui perduoti skundai nagrinėti reikalingą bylos medžiagą.“

4 straipsnis. 257 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 257 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„257 straipsnis. Teismo nutarties ar nuosprendžio išsiuntimas Lietuvos Respublikos prokuratūrai

1. Jeigu nagrinėjimo teisme metu paaiškėja, kad kaltinamasis gali būti padaręs kitą nusikalstamą veiką, kuri nebuvo nurodyta kaltinamajame akte, taip pat kad nusikalstamą veiką gali būti padaręs kitas asmuo, teismas motyvuota nutartimi tai praneša prokurorui.

2. Teismas savo nutarties ar nuosprendžio nuorašą išsiunčia Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai, jeigu nustato, kad ikiteisminio tyrimo metu buvo padaryta esminių šio Kodekso pažeidimų.“

5 straipsnis. 276 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 276 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Kai ankstesnis teismo nuosprendis ar nutartis yra panaikinti ar kitais atvejais, kai byla nagrinėjama teisme iš naujo, liudytojai ir nukentėjusieji, apklausti anksčiau šią bylą nagrinėjant teismo posėdyje, pakartotinai apklausai nekviečiami, o jų parodymai, duoti pirmiau teismo posėdžio metu, balsu neskaitomi, jeigu to nereikalauja teisingumo interesai.“

6 straipsnis. 313 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 313 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Apeliacinis skundas dėl neįsiteisėjusio teismo nuosprendžio turi būti rašytinis ir apelianto pasirašytas. Apeliaciniame skunde turi būti nurodyta apeliacinės instancijos teismo pavadinimas, byla, dėl kurios paduodamas skundas, ir glaustai išdėstyta: skundžiamos nuosprendžio dalies esmė; nuosprendžio apskundimo pagrindai ir motyvai; apelianto motyvuoti prašymai dėl įrodymų priėmimo, išreikalavimo, įrodymų tyrimo atlikimo ir apimties, prašymai kitais klausimais. Nuteistojo, išteisintojo arba asmens, kuriam byla nutraukta, ar jo gynėjo skunde gali būti pateikiamas prašymas nagrinėti bylą žodinio proceso tvarka.“

7 straipsnis. 317 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 317 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„317 straipsnis. Pranešimai apie paduotus apeliacinius skundus

1. Apie apeliacinio skundo padavimą bei apie teisę su juo susipažinti ir pateikti atsiliepimus nuosprendį priėmęs teismas praneša nuteistajam, išteisintajam, asmeniui, kuriam byla nutraukta, ir kitiems proceso dalyviams, su kurių interesais skundas susijęs. Jeigu skundas susijęs su nukentėjusiais ar civiliniais ieškovais, kurių baudžiamojoje byloje yra daug, pranešimai šiems asmenims gali būti nesiunčiami, o apie paduotą skundą ir apie galimybę su juo susipažinti bei pateikti atsiliepimus pranešama specialiaje interneto tinklalapyje ir proceso dalyvių nurodytais elektroninio pašto adresais ne vėliau kaip likus dešimčiai dienų iki nurodytos susipažinimo su paduotu skundu dienos.

2. Nuteistajam, išteisintajam ir asmeniui, kuriam byla nutraukta, išsiunčiamas prokuroro, privataus kaltintojo ar nukentėjusiojo, ar jo atstovo skundo nuorašas. Kitiems proceso dalyviams tokie nuorašai įteikiami jų prašymu.

3. Gauti atsiliepimai į skundą pridedami prie bylos arba persiunčiami apeliacinės instancijos teismui bylai papildyti.“

8 straipsnis. 319 straipsnio pakeitimas ir papildymas

1. Pakeisti 319 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Pasibaigus apeliacinio skundo padavimo terminui, teismas per tris dienas išsiunčia bylą su gautais skundais ir atsiliepimais į juos apeliacinės instancijos teismui. Praėjus šiam terminui gauti atsiliepimai išsiunčiami apeliacinės instancijos teismui papildomai.“

2. Papildyti 319 straipsnį 4 dalimi:

„4. Jeigu byloje gautas tik nuteistojo, išteisintojo arba asmens, kuriam byla nutraukta, skundas ar jo gynėjo skundas, kuriame nepateiktas prašymas nagrinėti bylą žodinio proceso tvarka, pirmosios instancijos teismas pranešime apie bylos nagrinėjimą kitiems proceso dalyviams išaiškina teisę prašyti bylą nagrinėti žodinio proceso tvarka. Šis prašymas turi būti pateiktas raštu apeliacinės instancijos teismui per keturiolika dienų nuo šio pranešimo išsiuntimo dienos. Jeigu tokio prašymo nepateikia, per šį terminą prokuroras privalo, o kiti proceso dalyviai gali pateikti rašytinį atsiliepimą į skundą. Kitų proceso dalyvių atsiliepimų į apeliacinį skundą nepateikimas nagrinėti bylą rašytinio proceso tvarka netrukdo. Prokuroras savo atsiliepimo kopiją išsiunčia nuteistajam, išteisintajam, asmeniui, kuriam byla nutraukta, ir jo gynėjui. Kitų atsiliepimų kopijas šiems proceso dalyviams išsiunčia apeliacinės instancijos teismas.“

9 straipsnis. 321 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 321 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Apeliacinės instancijos teismas posėdyje bylą išnagrinėja pirmosios instancijos teismo nurodytą dieną. Pirmosios instancijos teismas negali skirti bylos nagrinėjimo apeliacinės instancijos teisme anksčiau negu po vieno mėnesio nuo bylos su gautais skundais bei atsiliepimais į juos išsiuntimo apeliacinės instancijos teismui dienos.“

10 straipsnis. 323 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 323 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„323 straipsnis. Bylos parengimas nagrinėti teismo posėdyje

1. Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkas, apygardos teismo pirmininkas ar Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas, gavę apeliacinį skundą, **atsiliepimus** į jį ir baudžiamąją bylą, ne vėliau kaip per tris dienas nuo skundo gavimo dienos patikrina, ar skundas atitinka šio Kodekso nustatytus reikalavimus. Apeliacinis skundas, surašytas nesilaikant nustatytų reikalavimų, grąžinamas apeliantui.

2. Jeigu apeliacinis skundas atitinka nustatytus reikalavimus, skundą gavusio teismo pirmininkas ar to teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas paskiria pranešėją.

3. Pranešėjas susipažįsta su apeliaciniu skundu, atsiliepimais į jį ir byla, jeigu reikia, nurodo šaukti į teismo posėdį liudytojus, nukentėjusiuosius, ekspertus, specialistus, išreikalauja papildomą medžiagą. Jeigu pranešėjas mano, kad nuteistojo ar išteisintojo dalyvavimas teismo posėdyje būtinas, apeliacinės instancijos teismas išsiunčia reikalavimą pristatyti suimtą nuteistąjį į teismą, o išteisintajam ar laisvėje esančiam nuteistajam – šaukimą.

4. Kai pranešėjas parengia bylą posėdžiui, Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkas, apygardos teismo pirmininkas arba Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas sudaro Baudžiamųjų bylų skyriaus trijų teisėjų kolegiją ir vieną iš šių teisėjų patvirtina kolegijos pirmininku. Kolegijos teisėjai susipažįsta su apeliaciniu skundu, atsiliepimais į jį ir byla, o tais atvejais, kai byla negali būti pradėta nagrinėti nustatytu laiku arba yra pagrindas manyti, kad bylos nagrinėjimas gali trukti ilgą laiką, nusprendžia dėl bylos nagrinėjimo vietos ir laiko pakeitimo arba priima sprendimą nagrinėti bylą pagal iš anksto suderintą ir nustatytą teisiamojo posėdžio grafiką. Bylą nagrinėjančio teismo siūlymu apeliacinės instancijos teismo pirmininkas bylai nagrinėti gali sudaryti mišrią Baudžiamųjų bylų skyriaus ir Civilinių bylų skyriaus trijų teisėjų kolegiją. Tokia kolegija sudaroma ir bylos joje nagrinėjamos taikant šiame Kodekse nustatytas apeliacinės instancijos teismo kolegijų sudarymo ir bylų jose nagrinėjimo taisykles.“

11 straipsnis. 324 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 324 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Bylos nagrinėjimas iš esmės pradedamas vieno iš teisėjų pranešimu, kuriame jis išdėsto bylos esmę.“

12 straipsnis. Kodekso papildymas 325¹ straipsniu

Papildyti Kodeksą 325¹ straipsniu:

„325¹ straipsnis. Apeliacinės bylos nagrinėjimas rašytinio proceso tvarka

1. Kai 319 straipsnio 4 dalyje nurodytu atveju nė vienas proceso dalyvis neprašo bylos nagrinėti žodinio proceso tvarka ir pateiktas prokuroro atsiliepimas į apeliacinį skundą, byla nagrinėjama rašytinio proceso tvarka, jeigu tai neprieštarauja teisingumo interesams.

2. Byla negali būti nagrinėjama rašytinio proceso tvarka tais atvejais, kai:

- 1) byloje būtina atlikti įrodymų tyrimą;
- 2) bylą pirmosios instancijos tvarka nagrinėjo apygardos teismo trijų teisėjų kolegija;
- 3) byloje apeliaciniu skundu prašoma priimti šio Kodekso 329 straipsnyje nurodytą sprendimą;
- 4) bylai nagrinėti sudaryta teisėjų kolegija nusprendžia, kad būtina išklausti žodinius proceso dalyvių paaiškinimus.

3. Sprendimą dėl apeliacinio skundo nagrinėjimo rašytinio proceso tvarka priima bylai nagrinėti sudaryta teisėjų kolegija. Kai priimamas toks sprendimas, proceso dalyviams teisėjo pranešėjo nurodymu pranešama, kad skundas bus nagrinėjamas rašytinio proceso tvarka, skundą nagrinėsiančios teisėjų kolegijos sudėtis ir išaiškinama teisė raštu pareikšti nušalinimus ir prašymus. Prie pranešimo suimtam nuteistajam pridamos gautų proceso dalyvių, išskyrus prokuroro, atsiliepimų į skundą kopijos. Pareiškimai dėl nušalinimo ir prašymai turi būti pateikti iki teismo posėdžio dienos, bet ne vėliau kaip per keturiolika dienų nuo pranešimo apie bylos nagrinėjimą rašytinio proceso tvarka išsiuntimo dienos. Rašytinio proceso tvarka skundą nagrinėjanti teisėjų kolegija priima sprendimą nagrinėti skundą žodinio proceso tvarka, jeigu to reikalauja teisingumo interesai.

4. Išnagrinėjus bylą rašytinio proceso tvarka, teismo nuosprendis ar nutartis priimami ir jų nuorašai proceso dalyviams įteikiami ar išsiunčiami šio Kodekso 324 straipsnyje nurodytais pagrindais ir tvarka. Teismo nuosprendis ar nutartis teismo posėdžių salėje neskelbiami.“

13 straipsnis. 333 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 333 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Apeliacinės instancijos teismo nuosprendis ar nutartis kartu su baudžiamąja byla, apeliaciniu skundu, atsiliepimais ir papildomai pateikta medžiaga ne vėliau kaip per septynias dienas nuo šių sprendimų paskelbimo dienos perduodami nuosprendį priėmusiam pirmosios instancijos teismui vykdyti.“

14 straipsnis. 334 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti 334 straipsnį netekusiu galios.

15 straipsnis. 368 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 368 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kasaciniame skunde turi būti nurodyta: kasacinio teismo pavadinimas; skundžiamas teismo nuosprendis ar nutartis; glausti teisiniai argumentai, pagrindžiantys šio Kodekso 369 straipsnyje nurodytą apskundimo ir bylos nagrinėjimo kasacine tvarka pagrindų buvimą; kasatoriaus prašymas. Kasacinį skundą pasirašo kasatorius.“

16 straipsnis. 374 straipsnio papildymas

Papildyti 374 straipsnį 2 dalimi:

„2. Pakartotiniai prašymai sustabdyti nuosprendžio ar nutarties vykdymą nepriimami ir nenagrinėjami, išskyrus atvejus, kai paaiškėja naujų aplinkybių.“

17 Straipsnis. 374¹ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 374¹ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip

„1. Kai priimtas sprendimas dėl kasacinės bylos nagrinėjimo rašytinio proceso tvarka ir paskirta kasacinės bylos nagrinėjimo data, kasatoriui, prokurorui ir proceso dalyviams, su kurių interesais kasacinis skundas susijęs, teisėjo pranešėjo nurodymu pranešama, kad byla bus nagrinėjama rašytinio proceso tvarka, bylą nagrinėsiančios teisėjų kolegijos sudėtis ir pasiūloma pateikti atsiliepimus į kasacinį skundą bei išaiškinama teisė raštu pareikšti nušalinimus ir prašymus. Atsiliepimai į kasacinius skundus, pareiškimai dėl nušalinimo ir prašymai turi būti pateikti per trisdešimt dienų nuo pranešimo apie bylos nagrinėjimą rašytinio proceso tvarka išsiuntimo dienos. Prokuroras privalo pateikti atsiliepimą į kasacinį skundą. Kitų proceso dalyvių atsiliepimų į kasacinį skundą nepateikimas nagrinėti bylą rašytinio proceso tvarka netrukdo. Prokuroras savo atsiliepimo kopiją išsiunčia nuteistajam, išteisintajam, asmeniui, kuriam byla nutraukta, ir jo gynėjui. Kitų atsiliepimų kopijas šiems proceso dalyviams išsiunčia kasacinės instancijos teismas.“

2. Pakeisti 374¹ straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Išnagrinėjus bylą rašytinio proceso tvarka, nutartis priimama ir ~~paskelbiama~~ šio Kodekso 377 straipsnyje nurodyta tvarka. Teismo nutartis teismo posėdžių salėje neskelbiama. Nutarties nuorašai proceso dalyviams įteikiami ar išsiunčiami šio Kodekso 385 straipsnyje nurodytais pagrindais ir tvarka.“

18 straipsnis. 375 straipsnio papildymas

Papildyti 375 straipsnį 6 dalimi:

„6. Suimtojo dalyvavimas teismo posėdyje gali būti užtikrinamas garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis.“

19 straipsnis. 377 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 377 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Vienas iš teisėjų savo pranešime išdėsto bylos esmę.“

20 straipsnis. 385 straipsnio papildymas

Papildyti 385 straipsnį 2 dalimi:

„2. Kasacinės instancijos teismas šio Kodekso 257 straipsnyje nurodytais atvejais prokuratūrai išsiunčia nutarties, kuria baigta kasacinė byla, ar atskirosios nutarties nuorašą.“

21 straipsnis. 448 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 448 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Bylos nagrinėjimas prasideda teisėjo pranešimu, kuriame jis išdėsto bylos esmę.“

22 straipsnis. 454 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 454 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Vienas iš teisėjų savo pranešime išdėsto bylos esmę.“

23 straipsnis. 460 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 460 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Bylos nagrinėjimo pradžioje pranešėju paskirtas teisėjas išdėsto bylos esmę. Po teisėjo pranešimo žodis suteikiamas prašymą atnaujinti baudžiamąją bylą padavusiam asmeniui. Po to teismas žodį suteikia kitiems nagrinėjant bylą dalyvaujantiems asmenims. Prašymą atnaujinti bylą pateikęs asmuo turi teisę paskutinis duoti papildomus paaiškinimus.“

24 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šio įstatymo 2, 3 ir 18 straipsniai įsigalioja 2016 m. sausio 1 d.

2. Teisėjų taryba iki 2016 m. sausio 1 d. nustato tvarką, kuria bus užtikrinamas suimtojo dalyvavimas teismo posėdyje garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia

Seimo nariai

Stasys Šedbaras
Julius Sabatauskas
Vitalijus Gailius
Vytautas Gapšys
Valdas Skarbalius

LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 102, 127, 130, 257, 276, 313, 317, 319, 321, 323,
324, 333, 368, 374, 374¹, 375, 377, 385, 448, 454 IR 460 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
PAPILDYMO, KODEKSO PAPILDYMO 325¹ STRAIPSNIU IR 334 STRAIPSNIO
PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMAS

2015 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 102 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 102 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Dėl svarbių priežasčių praleistas terminas gali būti ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro nutarimu arba teismo nutartimi atnaujintas. Tais atvejais, kai prašymas atnaujinti praleistą terminą paduodamas ikiteisminio tyrimo teisėjui arba teismui, gali būti rengiamas posėdis, apie kurį pranešama prašančiam atnaujinti terminą asmeniui ir kitiems proceso dalyviams. **Pakartotiniai prašymai atnaujinti praleistą terminą nepriimami ir nenagrinėjami, išskyrus atvejus, kai paaiškėja naujų aplinkybių.**“

2 straipsnis. 127 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 127 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Suėmimo termino pratęsimo ikiteisminio tyrimo metu klausimui išspręsti ikiteisminio tyrimo teisėjas ar apygardos teismo teisėjas privalo surengti posėdį, į kurį šaukiami gynėjas ir prokuroras. Šių asmenų dalyvavimas šiame posėdyje būtinas. Prireikus į posėdį gali būti pristatomas suimtas. **Suimtojo dalyvavimas teismo posėdyje gali būti užtikrinamas garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis.** Suimtąjį privaloma pristatyti į posėdį tuo atveju, kai sprendžiamas ilgiau kaip šešis mėnesius trunkančio suėmimo termino pratęsimo klausimas. Nepilnametį suimtąjį privaloma pristatyti į posėdį tuo atveju, kai sprendžiamas ilgiau kaip keturis mėnesius trunkančio suėmimo termino pratęsimo klausimas. Suimtas, kuris dalyvauja šioje dalyje nurodytame posėdyje, ir gynėjas turi teisę susipažinti su visa prokuroro pateikta medžiaga, pagal kurią prašoma pratęsti suėmimo terminą.“

3 straipsnis. 130 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 130 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Suimtas arba jo gynėjas turi teisę aukštesniajam teismui paduoti skundą dėl suėmimo paskyrimo, dėl šios kardamosios priemonės termino pratęsimo ir dėl atsisakymo skirti suėmimą ir kitos kardamosios priemonės skyrimo. Skundą dėl suėmimo paskyrimo ar šios kardamosios priemonės termino pratęsimo arba dėl atsisakymo skirti suėmimą ir kitos kardamosios priemonės skyrimo galima paduoti per dvidešimt dienų nuo atitinkamos nutarties priėmimo. Skundas paduodamas per suėmimą paskyrusį ar jo terminą pratęsusį teismą, o šis privalo nedelsdamas perduoti skundą aukštesniajam teismui. Aukštesniojo teismo trijų teisėjų kolegija privalo išnagrinėti skundą ne vėliau kaip per septynias dienas nuo jo gavimo dienos. Skundui nagrinėti rengiamas posėdis; į jį šaukiami suimtas ir gynėjas ar vien tik gynėjas. Prokuroro dalyvavimas šiame posėdyje būtinas. **Suimtojo dalyvavimas teismo posėdyje gali būti užtikrinamas garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis.** Prokuroras turi pateikti aukštesniajam teismui skundui nagrinėti reikalingą ikiteisminio tyrimo medžiagą.

Suimtas, kuris dalyvauja šioje dalyje nurodytame posėdyje, ir gynėjas turi teisę susipažinti su visa prokuroro pateikta medžiaga. Jei skundas paduotas nagrinėjant bylą teisme, teismas, kurio nutartis apskūsta, privalo aukštesniajam teismui perduoti skundui nagrinėti reikalingą bylos medžiagą.“

4 straipsnis. 257 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 257 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„257 straipsnis. Teismo veiksmai, kai paaiškėja, kad kaltinamasis gali būti padaręs kitą nusikalstamą veiką ar kad nusikalstamą veiką gali būti padaręs kitas asmuo

Teismo nutarties ar nuosprendžio išsiuntimas Lietuvos Respublikos prokuratūrai

1. Jeigu nagrinėjimo teisme metu paaiškėja, kad kaltinamasis gali būti padaręs kitą nusikalstamą veiką, kuri nebuvo nurodyta kaltinamajame akte, taip pat kad nusikalstamą veiką gali būti padaręs kitas asmuo, teismas motyvuota nutartimi tai praneša prokurorui.

2. Teismas savo nutarties ar nuosprendžio nuorašą išsiunčia Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai, jeigu nustato, kad ikiteisminio tyrimo metu buvo padaryta esminių šio Kodekso pažeidimų.“

5 straipsnis. 276 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 276 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Kai ankstesnis teismo nuosprendis ar nutartis yra panaikinti ar kitais atvejais, kai byla nagrinėjama teisme iš naujo, liudytojai ir nukentėjusieji, apklausti anksčiau šią bylą nagrinėjant teismo posėdyje, pakartotinai apklausai gali būti nekviečiami, o jų parodymai, duoti pirmiau teismo posėdžio metu, balsu perskaitomi neskaitomi, jeigu to nereikalauja teisingumo interesai nagrinėjimo teisme dalyviai su tuo sutinka ir nepageidauja, kad liudytojai ir nukentėjusieji būtų pakartotinai apklausti.“

6 straipsnis. 313 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 313 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Apeliacinis skundas dėl neįsiteisėjusio teismo nuosprendžio turi būti rašytinis ir apelianto pasirašytas. Apeliaciniame skunde turi būti nurodyta: nurodyta apeliacinės instancijos teismo pavadinimas; byla, dėl kurios paduodamas skundas, ir glaustai išdėstyta: skundžiamos nuosprendžio dalies esmė; nuosprendžio apskundimo pagrindai ir motyvai; apelianto motyvuoti prašymai dėl įrodymų priėmimo, išreikalavimo, įrodymų tyrimo atlikimo ir apimtys, prašymai kitais klausimais. Nuteistojo, išteisintojo arba asmens, kuriam byla nutraukta, ar jo gynėjo skunde gali būti pateikiamas prašymas nagrinėti bylą žodinio proceso tvarka.“

7 straipsnis. 317 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 317 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„317 straipsnis. Pranešimai apie paduotus apeliacinius skundus

1. Apie apeliacinio skundo padavimą bei apie teisę su juo susipažinti ir pateikti atsikirtimus atsiliepinimus nuosprendį priėmęs teismas praneša nuteistajam, išteisintajam, asmeniui, kuriam byla nutraukta, ir kitiems proceso dalyviams, su kurių interesais skundas susijęs. Jeigu skundas susijęs su nukentėjusiais ar civiliniais ieškovais, kurių baudžiamojoje byloje yra daug, pranešimai šiems asmenims gali būti nesiunčiami, o apie paduotą skundą ir apie galimybę su juo susipažinti bei pateikti atsikirtimus atsiliepinimus pranešama specialiaje interneto tinklalapyje ir proceso dalyvių nurodytais elektroninio pašto adresais ne vėliau kaip likus dešimčiai dienų iki nurodytos susipažinimo su paduotu skundu dienos.

2. Nuteistajam, išteisintajam ir asmeniui, kuriam byla nutraukta, išsiunčiamas prokuroro, privataus kaltintojo ar nukentėjusiojo, ar jo atstovo skundo nuorašas. Kitiems proceso dalyviams tokie nuorašai įteikiami jų prašymu.

3. Gauti atsikirtimai atsiliepinimai į skundą pridedami prie bylos arba persiunčiami apeliacinės instancijos teismui bylai papildyti.“

8 straipsnis. 319 straipsnio pakeitimas ir papildymas

1. Pakeisti 319 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Pasibaigus apeliacinio skundo padavimo terminui, teismas per tris dienas išsiunčia bylą su gautais skundais ir ~~atsikirtimais~~ **atsiliepimais** į juos apeliacinės instancijos teismui. Praėjus šiam terminui gauti ~~atsikirtimai~~ **atsiliepimai** išsiunčiami apeliacinės instancijos teismui papildomai.“

2. Papildyti 319 straipsnį 4 dalimi:

„4. Jeigu byloje gautas tik nuteistojo, išteisintojo arba asmens, kuriam byla nutraukta, skundas ar jo gynėjo skundas, kuriame nepateiktas prašymas nagrinėti bylą žodinio proceso tvarka, pirmosios instancijos teismas pranešime apie bylos nagrinėjimą kitiems proceso dalyviams išaiškina teisę prašyti bylą nagrinėti žodinio proceso tvarka. Šis prašymas turi būti pateiktas raštu apeliacinės instancijos teismui per keturiolika dienų nuo šio pranešimo išsiuntimo dienos. Jeigu tokio prašymo nepateikia, per šį terminą prokuroras privalo, o kiti proceso dalyviai gali pateikti rašytinį atsiliepimą į skundą. Kitų proceso dalyvių atsiliepimų į apeliacinį skundą nepateikimas nagrinėti bylą rašytinio proceso tvarka netrukdo. Prokuroras savo atsiliepimo kopiją išsiunčia nuteistajam, išteisintajam, asmeniui, kuriam byla nutraukta, ir jo gynėjui. Kitų atsiliepimų kopijas šiems proceso dalyviams išsiunčia apeliacinės instancijos teismas.“

9 straipsnis. 321 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 321 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Apeliacinės instancijos teismas posėdyje bylą išnagrinėja pirmosios instancijos teismo nurodytą dieną. Pirmosios instancijos teismas negali skirti bylos nagrinėjimo apeliacinės instancijos teisme anksčiau negu po vieno mėnesio nuo bylos su gautais skundais bei ~~atsikirtimais~~ **atsiliepimais** į juos išsiuntimo apeliacinės instancijos teismui dienos.“

10 straipsnis. 323 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 323 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**323 straipsnis. Bylos parengimas nagrinėti teismo posėdyje**

1. Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkas, apygardos teismo pirmininkas ar Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas, gavę apeliacinį skundą, ~~atsikirtimus~~ **atsiliepimus** į jį ir baudžiamąją bylą, ne vėliau kaip per tris dienas nuo skundo gavimo dienos patikrina, ar skundas atitinka šio Kodekso nustatytus reikalavimus. Apeliacinis skundas, surašytas nesilaikant nustatytų reikalavimų, grąžinamas apeliantui.

2. Jeigu apeliacinis skundas atitinka nustatytus reikalavimus, skundą gavusio teismo pirmininkas ar to teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas paskiria pranešėją.

3. Pranešėjas susipažįsta su apeliaciniu skundu, ~~atsikirtimais~~ **atsiliepimais** į jį ir bylą, jeigu reikia, nurodo šaukti į teismo posėdį liudytojus, nukentėjusiuosius, ekspertus, specialistus, išreikalauja papildomą medžiagą. Jeigu pranešėjas mano, kad nuteistojo ar išteisintojo dalyvavimas teismo posėdyje būtinas, apeliacinės instancijos teismas išsiunčia reikalavimą pristatyti suimtą nuteistąjį į teismą, o išteisintajam ar laisvėje esančiam nuteistajam – šaukimą.

4. Kai pranešėjas parengia bylą posėdžiui, Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkas, apygardos teismo pirmininkas arba Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas sudaro Baudžiamųjų bylų skyriaus trijų teisėjų kolegiją ir vieną iš šių teisėjų patvirtina kolegijos pirmininku. Kolegijos teisėjai susipažįsta su apeliaciniu skundu, ~~atsikirtimais~~ **atsiliepimais** į jį ir bylą, o tais atvejais, kai byla negali būti pradėta nagrinėti nustatyto laiku arba yra pagrindas manyti, kad bylos nagrinėjimas gali trukti ilgą laiką, nusprendžia dėl bylos nagrinėjimo vietos ir laiko pakeitimo arba priima sprendimą nagrinėti bylą pagal iš anksto suderintą ir nustatytą teisiamojo posėdžio grafiką. Bylą nagrinėjančio teismo siūlymu apeliacinės instancijos teismo pirmininkas bylai nagrinėti gali sudaryti mišrią Baudžiamųjų bylų skyriaus ir Civilinių bylų skyriaus trijų

teisėjų kolegiją. Tokia kolegija sudaroma ir bylos joje nagrinėjamos taikant šiame Kodekse nustatytas apeliacinės instancijos teismo kolegijų sudarymo ir bylų jose nagrinėjimo taisykles.“

11 straipsnis. 324 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 324 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Bylos nagrinėjimas iš esmės pradedamas vieno iš teisėjų pranešimu, kuriame jis išdėsto bylos esmę, pagrindines pirmosios instancijos teismo nuosprendžio išvadas, apeliacinių skundų ir atsikirtimų į juos motyvus. Proceso dalyviai gali prašyti pranešėją papildyti pranešimą.“

12 straipsnis. Kodekso papildymas 325¹ straipsniu

Papildyti Kodeksą 325¹ straipsniu:

„325¹ straipsnis. Apeliacinės bylos nagrinėjimas rašytinio proceso tvarka

1. Kai 319 straipsnio 4 dalyje nurodytu atveju nė vienas proceso dalyvis neprašo bylos nagrinėti žodinio proceso tvarka ir pateiktas prokuroro atsiliepiamas į apeliacinį skundą, byla nagrinėjama rašytinio proceso tvarka, jeigu tai neprieštarauja teisingumo interesams.

2. Byla negali būti nagrinėjama rašytinio proceso tvarka tais atvejais, kai:

- 1) byloje būtina atlikti įrodymų tyrimą;
- 2) bylą pirmosios instancijos tvarka nagrinėjo apygardos teismo trijų teisėjų kolegija;
- 3) byloje apeliaciniu skundu prašoma priimti šio Kodekso 329 straipsnyje nurodytą sprendimą;
- 4) bylai nagrinėti sudaryta teisėjų kolegija nusprendžia, kad būtina išklausti žodinius proceso dalyvių paaiškinimus.

3. Sprendimą dėl apeliacinio skundo nagrinėjimo rašytinio proceso tvarka priima bylai nagrinėti sudaryta teisėjų kolegija. Kai priimamas toks sprendimas, proceso dalyviams teisėjo pranešėjo nurodymu pranešama, kad skundas bus nagrinėjamas rašytinio proceso tvarka, skundą nagrinėsiančios teisėjų kolegijos sudėtis ir išaiškinama teisė raštu pareikšti nušalinimus ir prašymus. Prie pranešimo suimtam nuteistajam pridedamos gautų proceso dalyvių, išskyrus prokuroro, atsiliepiamų į skundą kopijos. Pareiškimai dėl nušalinimo ir prašymai turi būti pateikti iki teismo posėdžio dienos, bet ne vėliau kaip per keturiolika dienų nuo pranešimo apie bylos nagrinėjimą rašytinio proceso tvarka išsiuntimo dienos. Rašytinio proceso tvarka skundą nagrinėjanti teisėjų kolegija priima sprendimą nagrinėti skundą žodinio proceso tvarka, jeigu to reikalauja teisingumo interesai.

4. Išnagrinėjus bylą rašytinio proceso tvarka, teismo nuosprendis ar nutartis priimami ir jų nuorašai proceso dalyviams įteikiami ar išsiunčiami šio Kodekso 324 straipsnyje nurodytais pagrindais ir tvarka. Teismo nuosprendis ar nutartis teismo posėdžių salėje neskelbiami.“

13 straipsnis. 333 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 333 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Apeliacinės instancijos teismo nuosprendis ar nutartis kartu su baudžiamąja byla, apeliaciniu skundu, atsikirtimais atsiliepiamais ir papildomai pateikta medžiaga ne vėliau kaip per septynias dienas nuo šių sprendimų paskelbimo dienos perduodami nuosprendį priėmusiam pirmosios instancijos teismui vykdyti.“

14 straipsnis. 334 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti 334 straipsnį netekusiu galios.

~~334 straipsnis. Apeliacinės instancijos teismo nuosprendžio ar nutarties išsiuntimas Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai~~

~~Apeliacinės instancijos teismas savo nuosprendžio ar nutarties nuorašą išsiunčia Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai, jeigu jis, panaikindamas ar pakeisdamas pirmosios instancijos teismo nuosprendį ar nutartį, konstatavo, kad ikiteisminio tyrimo metu buvo padaryta esminių šio Kodekso pažeidimų.~~

15 straipsnis. 368 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 368 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kasaciniame skunde turi būti nurodyta: kasacinio teismo pavadinimas; skundžiamas teismo nuosprendis ar nutartis; **glausti** teisiniai argumentai, pagrindžiantys šio Kodekso 369 straipsnyje nurodytų apskundimo ir bylos nagrinėjimo kasacine tvarka pagrindų buvimą; kasatoriaus prašymas. Kasacinį skundą pasirašo kasatorius.“

16 straipsnis. 374 straipsnio papildymas

Papildyti 374 straipsnį 2 dalimi:

„2. **Pakartotiniai prašymai sustabdyti nuosprendžio ar nutarties vykdymą nepriimami ir nenagrinėjami, išskyrus atvejus, kai paaiškėja naujų aplinkybių.**“

17 Straipsnis. 374¹ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 374¹ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip

„1. Kai priimtas sprendimas dėl kasacinės bylos nagrinėjimo rašytinio proceso tvarka ir paskirta kasacinės bylos nagrinėjimo data, kasatoriui, prokurorui ir proceso dalyviams, su kurių interesais kasacinis skundas susijęs, teisėjo pranešėjo nurodymu pranešama, kad byla bus nagrinėjama rašytinio proceso tvarka, bylą nagrinėsiančios teisėjų kolegijos sudėtis ir pasiūloma pateikti atsiliepimus į kasacinį skundą bei išaiškinama teisė raštu pareikšti nušalinimus ir prašymus. Atsiliepimai į kasacinius skundus, pareiškimai dėl nušalinimo ir prašymai turi būti pateikti per trisdešimt dienų nuo pranešimo apie bylos nagrinėjimą rašytinio proceso tvarka išsiuntimo dienos. Prokuroras privalo pateikti atsiliepimą į kasacinį skundą Kitų proceso dalyvių atsiliepimų į kasacinį skundą nepateikimas nagrinėti bylą rašytinio proceso tvarka netrukdo. **Prokuroras savo atsiliepimo kopiją išsiunčia nuteistajam, išteisintajam, asmeniui, kuriam byla nutraukta, ir jo gynėjui. Kitų atsiliepimų kopijas šiems proceso dalyviams išsiunčia kasacinės instancijos teismas.**“

2. Pakeisti 374¹ straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Išnagrinėjus bylą rašytinio proceso tvarka, nutartis priimama ~~ir paskelbiama~~ šio Kodekso 377 straipsnyje nurodyta tvarka. ~~Apie nutarties paskelbimo laiką ir vietą kasatoriui, prokurorui ir proceso dalyviams, su kurių interesais kasacinis skundas susijęs, pranešama raštu likus ne mažiau kaip septynioms dienoms iki nutarties paskelbimo. Teismo nutartis teismo posėdžių salėje neskelbiama. Nutarties nuorašai proceso dalyviams įteikiami ar išsiunčiami šio Kodekso 385 straipsnyje nurodytais pagrindais ir tvarka.~~“

18 straipsnis. 375 straipsnio papildymas

Papildyti 375 straipsnį 6 dalimi:

„6. **Suimtojo dalyvavimas teismo posėdyje gali būti užtikrinamas garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis.**“

19 straipsnis. 377 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 377 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Vienas iš teisėjų savo pranešime išdėsto bylos esmę, ~~nuosprendžio ar nutarties, taip pat kasacinio skundo turinį.~~“

20 straipsnis. 385 straipsnio papildymas

Papildyti 385 straipsnį 2 dalimi:

„2. Kasacinės instancijos teismas šio Kodekso 257 straipsnyje nurodytais atvejais prokuratūrai išsiunčia nutarties, kuria baigta kasacinė byla, ar atskirosios nutarties nuorašą.“

21 straipsnis. 448 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 488 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Bylos nagrinėjimas prasideda teisėjo pranešimu, kuriame jis išdėsto prokuroro išvados bylos esmę, nuosprendžio ar nutarties turinį.“

22 straipsnis. 454 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 454 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Vienas iš teisėjų savo pranešime išdėsto bylos esmę, ~~priimtą byloje teismo sprendimą, taip pat pareiškimo ar teikimo dėl baudžiamosios bylos atnaujinimo turinį.~~“

23 straipsnis 460 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 460 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Bylos nagrinėjimo pradžioje pranešėju paskirtas teisėjas išdėsto bylos esmę, ~~teismų sprendimų, prašymo ar teikimo atnaujinti baudžiamąją bylą turinį.~~ Po teisėjo pranešimo žodis suteikiamas prašymą atnaujinti baudžiamąją bylą padavusiam asmeniui. Po to teismas žodį suteikia kitiems nagrinėjant bylą dalyvaujantiems asmenims. Prašymą atnaujinti bylą pateikęs asmuo turi teisę paskutinis duoti papildomus paaiškinimus.“

24 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šio įstatymo 2, 3 ir 18 straipsniai įsigalioja 2016 m. sausio 1 d.

2. Teisėjų taryba iki 2016 m. sausio 1 d. nustato tvarką, kuria bus užtikrinamas suimtojo dalyvavimas teismo posėdyje garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

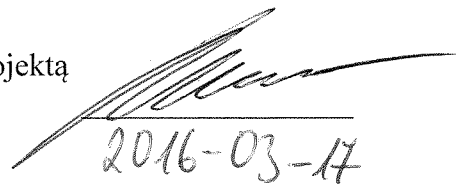
Respublikos Prezidentas

Teikia

Seimo nariai

Stasys Šedbaras
Julius Sabatauskas
Vitalijus Gailius
Vytautas Gapšys
Valdas Skarbalius

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

2016-03-17

Dėl Baudžiamojo proceso kodekso 102, 127, 130, 257, 276, 313, 317, 319, 321, 323, 324, 333, 368, 374, 374-1, 375, 377, 385, 448, 454 ir 460 straipsnių pakeitimo ir papildymo, kodekso papildymo 325-1 straipsniu ir 334 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr.XIIP-3742 (TAP-16-312)(16-2515)

Pranešėjas: teisingumo ministras J.Bernatonis

Dalyvauja: TM Administracinės ir baudžiamosios justicijos departamento Baudžiamosios justicijos skyriaus patarėjas J.Kuzma

Klausimo kuratorius: N.Makštelienė

2016 02 25

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p><u>2016-03-01</u> (data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p> <p><i>Siūlyti TM įvertinti FM ir TD pastabas. Patikslinti to projekto svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.</i></p>
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p>	<p>Papildoma informacija</p>

